

การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

The Implication of Internal Quality Assessment for Execute of Schools under

Nakhon Ratchasima Educational Service Office Area 5

ลินดา ทำขุนทด

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช

อาจารย์ ดร.วรสิทธิ์ รัตนวราหะ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และ 2) เปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในการวิจัยได้แบ่งการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการบริหาร แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 173 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่นำมาใช้มากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการตรวจสอบ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนและระดับคุณภาพการประเมินภายในแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าขนาดโรงเรียนและระดับคุณภาพการประเมินภายในแตกต่างกัน มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the level of internal quality assessment to execute the schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 5 and 2) to compare of the implication of internal quality assessment to execute the schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 5. The internal quality assessment in this research was used to develop of school management divided into 3 aspects: planning,

implementation of the plan and monitoring and evaluation. The samples were 346 administrators and teachers from 173 schools. The research instrument was a five-level scale questionnaire developed by the researcher. Confidence coefficient was rated 0.96.

The research results showed that:

1. The level of use internal quality assessment for the development of school management under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 5 using quality assessment for the development of school management and divided into 3 aspects planning, implementation of the plan and monitoring and evaluation. Overall and each aspect were in high level. The highest implementation was the planning operational, the implementation of the plan and monitoring, respectively.
2. Comparison of the effects of internal quality assessment for the development of school management of schools with different sizes and the quality of the assessment. Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 5 found that the school sizes and the quality of the assessment were significantly different. Internal quality assessment for development of school in overall and each individual aspect were not different.

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศให้คนในสังคมอยู่รวมกันอย่างสงบสุข เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยง และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็งควบคู่ไปกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในการพัฒนาประเทศ และได้เน้นความสำคัญตามภารกิจที่เป็นการปฏิรูปการศึกษาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้สูงขึ้น ต้องการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการศึกษาไทยทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพให้ทัดเทียมนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) เป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา คือ การยกระดับมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาในอุดมคติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา โดยให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 47-51 บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมี

การจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

แม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะผ่านไปแล้ว ในทุกๆ ปี การศึกษากระแสสังคมก็ยังมี การวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง ทำเพื่อมุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้วยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 1)

จากสาระสำคัญดังกล่าว ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย จำเป็นต้องให้ความสนใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนในสถานศึกษาต้องรับรู้ และปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เกี่ยวกับลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ การส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ต้องทำให้เกิดกับสถานศึกษาทุกแห่ง และทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำคำอธิบายและระดับคุณภาพ พร้อมทั้งเกณฑ์การผ่านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน ได้แก่ ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มี 6 มาตรฐาน ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มี 6 มาตรฐาน ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มี 1 มาตรฐาน ด้านที่ 5 มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม มี 1 มาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากรวัยเรียนในพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเทพารักษ์ อำเภอโนนไทย อำเภอขามสะแกแสง อำเภอขามทะเลสอ อำเภอพระทองคำ และอำเภอด่านขุนทด รวมทั้งสิ้น 220 โรงเรียน และจากสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพในปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 สรุปทั้ง 15 มาตรฐาน ที่มีระดับคุณภาพโดยรวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับ 3 หมายถึง ระดับดี คิดเป็นร้อยละร้อยละ 8.64 ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 44.55 และระดับ 5 หมายถึง ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 46.82

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อช่วยสะท้อนระดับของการนำผลการประเมินภายในมาใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียน ตลอดจนเป็นข้อมูลให้เขตพื้นที่การศึกษาได้เป็น

แนวทางในการพัฒนาการบริหารให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ในคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

3. ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

3.1 โรงเรียนต่างๆ สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบาย กำกับ นิเทศ ส่งเสริม ติดตาม ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา อีกทั้งเป็นกรอบในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

3.2 เป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนต่างๆ ได้นำข้อเสนอแนะไปพัฒนาตนเอง นักเรียน ตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติ

3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้นำข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในไปบริหารจัดการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตบริการในครั้งต่อไป

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ผลประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำนวน 173 โรงเรียน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2556 : 65) ได้กลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 97 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 66 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 โรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกโรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 173 โรงเรียน โดยถือว่าสุ่มได้โรงเรียนใด ผู้บริหารและครูรับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน นั้น

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ซึ่งมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูและผู้บริหารเป็นแบบเลือกกรายการ ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และระดับการประเมินภายใน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ผลประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4.3 การตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คุณภาพเครื่องมือมีค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู มีค่าเท่ากับ 0.96

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถาม โดยส่งด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 173 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 173 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบระดับการมีส่วนร่วมโดยใช้สถิติ t-test แบบ One Sample โดยใช้เกณฑ์ (test value) เท่ากับ 3.50 การเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. ผลการวิจัย

จากการวิจัยการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 ระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

5.1.1 การใช้ผลการประเมินภายในมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.1.2 การใช้ผลการประเมินภายในมาใช้ในการดำเนินงานตามแผนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.1.3 การใช้ผลการประเมินภายในมาใช้ในการตรวจสอบและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.2 เปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2.1 การใช้ผลประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

5.2.2 การใช้ผลประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับคุณภาพการประเมินภายใน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกัน

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

6.1 ระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งใน ภาพรวมและรายด้าน ด้านที่ใช้มากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้าน การตรวจสอบและประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานซึ่งสอดคล้องกับ มะลิวัน ศรีโคตร (2549) ได้ศึกษาการนำผลการประเมินภายนอกและข้อเสนอแนะไปใช้พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่าการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ใน การพัฒนาโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีการนำไปใช้พัฒนาโรงเรียน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าผู้บริหาร และครูนำผลการประเมินภายนอก ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร ไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีความตื่นตัวในการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้พัฒนาโรงเรียน เพื่อเตรียมรับการประเมินรอบ 2 อีกทั้งได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และถือว่าการประกัน คุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้บริหารและครูได้ทราบถึงผลการประเมินและเข้าใจขั้นตอน การประเมินภายนอกในรอบแรกอย่างชัดเจน จึงทำให้ผู้บริหารและครูนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนา โรงเรียนอยู่ในระดับมาก และนิธ มาตย์วงศ์ (2556) ได้ศึกษาการนำผลการประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าระดับ การนำผลการประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีการนำผลการประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่นำไปใช้มากที่สุด คือ ด้านในเชิงแนวคิด รองลงมา คือ ด้านในเชิงตรวจสอบยืนยัน ด้านในเชิงสัญลักษณ์ และด้านในเชิงปฏิบัติ ตามลำดับ เปรียบเทียบการนำผลการ ประเมินภายนอกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปรากฏว่าขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีการนำผลการประเมิน ภายนอกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

6.2 เปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กับขนาดของโรงเรียนและระดับคุณภาพการประเมิน พบว่า ขนาดของโรงเรียนมีระดับการใช้ผลประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชูยศ พงษ์สุวรรณ (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 4 พบว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนของรัฐและเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครราชสีมา เขต 4 เห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประเภทโรงเรียนและขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และสุพรรณิ นิลเยี่ยม (2550) การดำเนินการของสถานศึกษาในการนำผลการประเมินภายนอกไปพัฒนาสถานศึกษา ของโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ดำเนินการประชุมวางแผนการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ มีการติดตามงานอย่างมีการแต่งตั้งครูให้รับผิดชอบงานตามข้อเสนอแนะ มีการมอบหมายงานเป็นช่วงชั้น ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอน การบริหารงานส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ทำให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนและนักเรียนเป็นอย่างดี

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

7.1.1 ควรให้ความสำคัญกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน มาใช้เป็นเครื่องมือหรือพัฒนางานด้านการประเมินภายใน ด้วยวิธีการจัดระบบของโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

7.1.2 ควรมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน มาใช้เป็นเครื่องมือหรือวิธีการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการรองรับการประเมินภายนอกของโรงเรียน

7.1.3 ควรให้ความสำคัญกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน มาใช้เป็นเครื่องมือหรือวิธีการในการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารทั้ง 4 ฝ่าย ของโรงเรียน

7.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

รายการอ้างอิง

ชูยศ พยุงสุวรรณ. (2551). สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- นครราชสีมา เขต 4.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- นิธ มาตย์วงศ์. (2556). **การนำผลการประเมินภายนอกมาใช้พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ไพศาล หวังพานิช. (2556). “สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์” เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา 913603. นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- มะลิวัน ศรีโคตร. (2549). **การนำผลการประเมินภายนอกและข้อเสนอแนะไปใช้พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. [ออนไลน์]. www.nesdb.go.th. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2557
- สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สุพรรณิ นิลเลี่ยม. (2550). **การดำเนินการของสถานศึกษาในการนำผลการประเมินภายนอกไปพัฒนาสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 : กรณีศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.